

WITAJ W ŚWIECIE
LITERY „T”

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

2 godz. lekcyjne.

Temat:

Witaj w świecie litery „t”, „T”.

Cele główne:

- zaznajomienie uczniów z brzmieniem i kształtem litery „t”,
- poprawne identyfikowanie wzrokowe i słuchowe spółgłoski „t”,
- doskonalenie pisania litery „t”, „T” i jej połączeń oraz czytania wyrazów zawierających nowy znak,
- rozwijanie motywacyjnej sfery rozwoju.

Cele operacyjne – uczeń:

– rozpozna obraz litery drukowanej w gronie innych, zidentyfikuje dźwięk głoski „t” w usłyszanym słowie, zaprojektuje dom dla litery „t”, ulepi trójwymiarowy obraz litery „t”, „T” z plasteliny w niebieskim kolorze, zidentyfikuje jej strony, dopasuje liniaturę ze sznurka do figurki litery „t” i zauważy jej połączenia z innymi znakami, odtworzy kształt nowego znaku w liniaturze, odczyta i napisze sylaby i wyrazy zawierające połączenia „t”, „T” z innymi literami, pokona trudności, porówna efekt ze wzorem, dokona korekty.

Metody:

małe formy teatralne – animacje, praktycznego działania, treningowe, wizualizacje.

Formy pracy:

zbiorowa jednolita, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

bębenki samogłoskowo-spółgłoskowe, plastelina w niebieskim kolorze, sznurki o różnej grubości, muzyka relaksacyjna, Studnia Jakubowa, mata z literami pisanymi, ruchomy alfabet, projekt miasteczka Literkowo.

Przebieg zajęć:

1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – prawidłowy zapis litery „t”, „T”, poprawne połączenia z innymi literami, wskazanie słów zawierających „t”, wykonanie domku dla „t”.
2. **Wizualizacja:** uczniowie, leżąc na dywanie, wyobrażają sobie osiedle samogłosek i domek spółgłoski „t”. Nauczyciel włącza muzykę relaksacyjną i prowokuje wyobrażenia, naprowadzając uczniów na ich osobistą interpretację, np. jakie dom może mieć ogrodzenie, jaki jest kształt domu, co rośnie wokół niego, jakie „t”

ma zwierzęta w obejściu, czym jeździ, jakie hoduje rośliny, co robi przy swoim domu itp. Ważne, by nazwy elementów obrazu miały głoskę „t” w nagłosie.

3. **Praca samodzielna:** uczniowie przenoszą wyobrażenia na kartkę papieru, projektując dom litery „t” na kartce, w tle słysząc muzykę.
4. **Dzielenie się pomysłami:** dzieci, siedząc w ławkach, mówią o swoich pomysłach, w tym czasie inni mogą jeszcze dopracować swoją koncepcję.
5. **Klasowy wernisaż domków „t”.** Wywieszenie prac i dokonanie oceny koleżeńskiej.
6. **Zapoznanie z miejscem zamieszkania litery „t” w Literkowie.**
7. **Identyfikowanie dźwięku „t” w słowach.** Gra na bębenkach samogłoskowo-spółgłoskowych (kubkach po jogurcie z niebieskim i czerwonym dnem drewniakami ze Studni Jakubowej) słów ze spółgłoską „t” w nagłosie, śródgłosie i wygłosie.
8. **Omówienie kształtu litery drukowanej.** Identyfikowanie znaków w tekście, np. za pomocą kolorowych żetonów, lupy czy też poprzez zamalowanie na niebiesko.
9. **Czytanie przez śpiewanie.** **Nutka** wspólnie z **Sylabą** i dziećmi konstruuje sylaby otwarte z literą „t” do śpiewania na dowolnie wybraną utrwaloną wcześniej melodię. Szukanie słów z daną sylabą. Tworzenie sylab zamkniętych. Identyfikowanie ich w wysłuchanych słowach.
10. **Lepienie litery pisanej „t”, „T” z niebieskiej plasteliny i animacje** (opis w Programie).
11. **Dopasowanie sznurkowej liniatury do liter położonych na ławce.**
12. **Zauważanie możliwości połączeń liter „t”, „T” z innymi literami pisanymi.**
13. **Masaż liter i pleców lub ramion kolegi.** Wodzenie palcem po ulepionych figurkach liter w kolejności zapisu poszczególnych elementów.
14. **Odtwarzanie kształtu liter pisanych „t”, „T” w liniaturze o różnej szerokości.** W tym czasie figurki plastelinowe stawiamy na brzegu ławki pionowo – twarzą do kierunku zapisu. Najpierw uczniowie wodzą ołówkiem po wzorze umieszczonym na kartce, następnie stopniowo zmniejszają szerokość liniatury, pisząc w niej wzory liter.
15. **Czytanie na dywanie.** Uczniowie chodzą po macie z literami pisanymi i, stając kolejno na odpowiednich znakach, tworzą wyrazy.
16. **Odtwarzanie sylab z literą „t”, „T” z uwzględnieniem poprawnych połączeń.** Uczniowie piszą w liniaturze. **Sylaba** sprawdza poprawność.
17. **Zamiana liter drukowanych na pisane.** Zapisanie w zeszyte samodzielnie ułożonych wyrazów z alfabetu drukowanego.
18. **Zabawa z Wróżką Literuszką.** „Dokończ wyraz” – wróżka zaczyna układać wyraz, a dzieci kończą, „Czego brakuje?” – wróżka pisze wyraz i zapomina o jednej z liter, uczniowie piszą ją na kartce. Utrwalenie znaków drukowanych i pisanych.

19. Podsumowanie zajęć i dokonanie oceny jakości pisania. Nauczyciel, losując nazwiska z kubka, pyta uczniów, czego się nauczyli. W przypadku dzieci ze SPE podczas oceny bierzemy pod uwagę ich ograniczenia.

Komentarz metodyczny

W ten sposób analogicznie można postępować w przypadku spotkania z kolejnymi literami. Ważne, by nie wyręczać dzieci podczas lepienia liter. W przypadku uczniów ze SPE trójwymiarowa postać litery pisanej uruchomi wyobrażenia, wpłynie pozytywnie na kierunkowy aspekt percepcji wzrokowej, ułatwi zapamiętanie położenia i kształtu.